

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSGYETEM ÉS A PEDAGÓGIAI FŐISKOLA LAPJA

I. évfolyam 18. szám

1953. október 15

Ára 40 fillér

DISZ szervezeteink feladatai a párt és a DISZ Központi Vezetőségének határozata nyomán

Az egyetemi és főiskolai DISZ szervezetek, az egyetem ifjúsága nagy lelkesedéssel fogadta a Párt Központi Vezetőségének 1953. június 28-i határozatát, mely a dolgozó nép életszínvonalának eddiginél gyorsabb emelését tűzi ki célul. A határozat nyomán már eddig megjelent kormányintézkedések az ifjúság életszínvonalát is közel-foghatóan emelik. A párthatározat végrehajtása nyomán szebbé válik az egyetemi és főiskolai ifjúság élete. Javul ifjúságunk élelmézése, csinosabban öltözködhet, vidámabban töltheti szabadidejét, több kultúrához, sportolási lehetőséghez jut. Ezek a területek sok hibát követtek el DISZ szervezeteink, de pártunk határozata megmutatja kijavításuk módját. Világos azonban az is, hogy az eddigi hibák kijavítása nem történhet meg egyik napról a másikra.

Ifjúsági szövetségünk főfeladata, minden szervezetünk alapvető kötelessége most, hogy minden fiatalal megismertesse a párt határozatát, népszerűsítse a kormány intézkedéseit és teljes erejével dolgozzék a jólét programjának megvalósításáért. Az egyetemi és főiskolai ifjúság válaszoljon azzal a párt határozatára, hogy a tanév első napjaitól kezdve elmélyült és fegyelmezett tanulással készül fel a népgazdaság, a kultúra, a tudomány és a művészet területén előtte álló feladatok megoldására.

Az egyetemi és főiskolai DISZ Bizottság, DISZ szervezeteink hibáiban, keveset foglalkoztak az eddigiekben az ifjúság jogos kívánságaival, igényeivel, az őt érintő törvények és rendelkezések megtartásával. A párt határozatából kiindulva DISZ szervezeteink és vezetőik teremtsenek szoros kapcsolatot a fiatalokkal, ismerjék meg problémáikat, segítsék jogos kéréseik elintézését, élet- és munkaviszonyaik megjavítását. Szorgalmazzák, hogy a helyi, állami, társadalmi és gazdasági szervek megtartsák az ifjúság munkaviszonyaira, egészségvédelmére, lakás- és ellátási körülményeinek megjavítására vonatkozó törvényeket és rendeleteket. Kezdeményezzék, hogy a helyi eszközök és lehetőségek feltárással és felhasználásával napról-napra mindegyik fiatalot kielégítsék a fiatalok szociális, kulturális igényeit. Nem voltak elég harcosak és bátrak DISZ szervezeteink ezeknek a kérdéseknek megoldásában. A DISZ szervezetek és vezetők tartásuk szem előtt, hogy ifjúsági szervezetünk csak a párthatározat megvalósításáért, az ifjúság szebb életéért folytatott harcban, az ifjúság igényeinek, vágyainak kielégítése útján vívhatja ki a fiatalok bizalmát és szeretetét. DISZ szervezeteink igen fontos feladata, hogy megvizsgálják az ösztöndíjrendszert, tegyenek javaslatot az indokolatlanul csökkentett ösztöndíjak rendezésére, a menzai ellátás mennyiségének és minőségének megjavítására, a lakásviszonyok rendezésére. E kérdések eredményes megoldásának elősegítésével jelentősen hozzájárulhatunk az egyetemi és főiskolai ifjúság szociális helyzetének további megjavításához.

Hogy az ifjúság tömegeivel való szoros kapcsolatot megteremtjük, nevelőmunkánk megjavítására van szükség. DISZ vezetőink magyarázzák pártunk politikáját, annak eredményeit, mozgósítsák hallgatóinkat a tanulási mindennapi feladatainak megoldására. E munkánk alapja a marxizmus-leninizmus eleven tanulmányozása. Küszöböljük ki a frázisokat, úgy tanuljuk a marxizmus-leninizmust, hogy az munkánk vezérfonalává váljék. Ugy tanuljunk, hogy mindegyik megértjük pártunk szerepét dolgozó népünk harcának vezetésében, alkotó erejének kibontakozásában.

DISZ szervezeteink terjesszék ki munkájukat a szervezeten kívüli fiatalokra is. Tartanak az egyes karokon klubnapokat, irodalmi, zenés és táncesteket, találkozókat, sportversenyeket. DISZ szervezeteink és a vezetők tartásuk szem előtt, hogy csak a párt határozatának végrehajtásáért vívott következetes harcban és nevelőmunkánk alapvető megjavításával tudják szorossá tenni szövetségünk kapcsolatát a hallgatók tömegeivel.

Gyökeres fordulatot kell elérni a vezetés módszereiben, az egyetemi és főiskolai DISZ Bizottságtól az alapszervezetekig. Elsősorban a kollektív vezetés, a bírálat-önbírálat, a kádernévelés, az ideológiai munka terén. Biztosítani kell, hogy a szervezetek életéről, tevékenységéről a tanuló fiatalok döntsének és kialakuljon a tömegek kezdeményezésén alapuló öntevékeny munka. Ezekben a kérdésekben sok hibát követett el a DISZ Bizottság, de a kari DISZ szervezetek is.

Megengedhetetlen az, hogy az egyetemi DISZ választmány hosszú idő óta nem tartott ülést. A vezetés módszerének megjavítása érdekében haladéktalanul helyre kell állítani a választott szerveknek a Szervezeti Szabályzatban meghatározott működését. Biztosítani kell a következőkben, hogy választmányaink DISZ szervezeteink valószínű vezetőivé váljanak. Az egyetemi és kari bizottságok a választmányok határozatai alapján végezzék munkájukat az ülések közötti időszakokban. Az alapszervi vezetőségek munkáját a taggyűlés irányítsa az ott megvitattott határozatok alapján.

A vezetés módszereinek hiányosságai adódott az, hogy nem volt meg minden esetben a bírálat-önbírálat szabad gyakorlásának lehetősége. DISZ szervezeteink minden vezetőjének és tagjának meg kell értenie, hogy a bírálat és önbírálat a hibák feltárással alapvető eszköze.

Gyökeresen meg kell javítani kádernévelésünket. Véget kell vetni a DISZ tagokkal való rideg bánásmódnak, mely munkánkat sok esetben jellemezte. Türelmesen foglalkozzunk DISZ vezetőink az ifjúsággal. Segítsenek nekik munkájukban, igyekezzenek megteremteni számukra a megfelelő munka- és életkörülményeket.

Fel kell számolnunk a vezetésben eddig meglévő olyan hibáknak, melyek megsértették a kollektív vezetés következetes érvényesülését. Ez elsősorban az egyetemi DISZ Bizottságban mutatkozott meg, ahol sok esetben néhány személyből álló kis csoport véleménye és döntése irányította az egész bizottság munkáját.

A hiányosságok kijavítása érdekében a DISZ Központi Vezetőség határozata alapján november 20-ig újrá kell választani alapszervi vezetőségeinket és választmányainkat. A feltárt hibák és feladatok útmutatást adnak DISZ szervezeteknek a rendkívül fontos feladat megoldásához.

Emeljük a DISZ politikai óráinak színvonalát

Nem egészen egy esztendő óta az egyetem és a főiskola tanulmányi csoportjai kéthetenként megvitatták a legfontosabb nemzetközi és belpolitikai kérdéseket. A K. V. 1952. november 26-i határozata a DISZ-bizottságok feladatává tette a politikai órák megszervezését ifjúságunk eszméleti-politikai nevelésének érdekében. Ez az újszerű foglalkozás az elmúlt fél évben több-kevesebb sikerrel folyt is, de nem mondhatjuk, hogy mindenben sikerült megvalósítani a párthatározatban kitűzött célokat. Időszzerű tehát, hogy a politikai órák kérdését alaposan szemügyre vegyük.

A múlt fél évben a hallgatóság nagy számban vett részt a politikai órákon s zömében meg is értette jelentőségüket.

Az alapvető kül- és belpolitikai kérdésekben való tájékozottság a jó tanulmányi munkának lényeges feltétele.

Ezt a marxizmus-leninizmus tanítás órái, vagy a politikai felvilágosítás alkalmi eszközei nem tudják teljes mértékben megadni. Hallgatóink el is jártak a politikai órákra, néhányan aktívabban váltak, mint azelőtt, de nem mind jártak szívesen és nem mind nyilatkoztak őszintén. Az újfajta foglalkozás csak formailag volt önkéntes, valójában a DISZ is átvette a pártbizottság volt titkárságának parancsolgató módszerét. A kérdések bátor fölvetését, a problémák őszinte feltárást sokaknál meggátolta az a körülmény, hogy a téves megnyilatkozást ellenségesnek bélyegezték és az órákon elhangzóaktól a pártbizottságig menő jelentést adták be. A DISZ-bizottság súlyos hibát követett el azzal, hogy megelégedett a látszattal és nem kísértette figyelemmel a hallgatóság valóságos fejlődését.

Történtek ezenkívül szervezési-módszertani hibák is.

A politikai órák szervezése átesésűzött a tanulmányi osztályok kezébe.

Ezek kapták meg a foglalkozáson felvett jegyzőkönyveket is. Az egyetemi oktatásba való bekapcsolásnak az lett a következménye, hogy az anyagkövető szemináriumok módszere érvényesült: a hallgatókat feleltették a mindössze egy-két nappal előbb kiadott anyagból. Nem kérdezték meg a hallgatóság kívánságait, hanem »feladták a leckét« és számonkérték, mintha valamelyik szakmai tárgy, vagy a marxizmus-leninizmus szemináriumán ültek volna. Sem a tárgyválasztásban, sem a politikai óra folyamán nem érvényesült a hallgatók önállóságra nevelése, tehát az óra alig érthette el a párthatározatban kitűzött célját. A politikai körkörös feladatokat annyira elhomályosították, hogy a TTK-n egy tanársegéd szakmai órákat tartott politikai helyett. Csak kevés helyen volt megfelelő a résztvevők aktivitása, mint a Bölcsészkaron, különösen a történelem-szakon működő politikai órákon, ahol a parasztkérdés élelnek érdeklődést váltott ki a hallgatók között.

A DISZ-bizottság a most indult tanév elején felmérte a helyzetet, felismerte hibáit és elhatározta politikai munkájának lényeges megjavítását. Célul tűzte ki, hogy a politikai köröket a hallgatók önkéntes megjelenésére és aktivitására építi fel. A párthatározat szellemében meg akarja valósítani, hogy ezek az alkalmak kötetlen és őszinte beszélgetésekké váljanak a valamennyiünket érintő kérdésekről. Ezért kiküszöböli mind a parancsolgatást, utasítást az órák megszervezésénél, mind az iskolás feleltetést és jelentést az órák alatt és után. Hogy az érdeklődést fokozza, módot nyújt a hallgatók kívánságainak kifejezésére; minden második alkalommal

a résztvevők választják meg azt a témát, amelyről beszélgetni fognak.

A felvetendő kérdést pedig egy-két

hételőbb közli, hogy mindenki alaposan felkészülhessen és teljes lendülettel vehessen részt a vitában. A készüléskor a K. V. határozata szerint a párttagoknak és a DISZ-vezetőség tagjainak kell példát mutatniuk.

Úgy látjuk, hogy a DISZ helyesen alkalmazta az önkritika fegyverét és jó irányban indult el. Ennek köszönhető, hogy a politikai körökön ebben a fél évben már egészen más a szellem, mint tavaly volt. Az önkéntesség elve érvényesült, mégis, sikerült a hallgatóság nagyrészt megjelentését biztosítani. Jobb felvilágosító munkával el lehet majd kerülni az olyan eseteket is, mint amilyen a Jogi Kar IV. évfolyamán történt: két tanulmányi csoportból mindössze tízenket vettek részt a politikai órák. A hallgatók aktivitása is fokozódott, különösen a TTK III. évfolyamán, a főiskolán egy-két csoportnál, a Bölcsészkar IV. évfolyam történelem-szakán, vagy a II. évfolyam orosz-szakán, ahol a politikai órákkal faliújságon is foglalkoztak. De mutatkozott le-

portnak még vezetője sincsen. Itt lehetett olyan hangokat is hallani, hogy minek kell foglalkozni a kormány programjával, mikor már a marxizmus-órán is volt szó róla?

Azok a témák, amelyeket erre a fél évre tervbe vettek, bizonyára fel fogják kelteni hallgatóink érdeklődését. Belpolitikai vonatkozásban a K. V. június 27-28-i teljes ülésének a politikai munkára vonatkozó határozatai és az új kormányprogram; külpolitikai vonatkozásban a SZKP Központi Vezetőségének tézisei, a trieszti kérdés, a Közel- és Távol-Kelet problémái mind olyanok, amelyek valamennyi öntudatos hallgatót érdekelnek. Ezeket kívül a DISZ-bizottság várja a hallgatóság részéről megnyilvánuló kívánságokat.

Itt van tehát az alkalom, hogy a K. V. november 26-i határozatát a PB segítségével a maga egészében megvalósítsuk. A DISZ-bizottság szigorúan ügyeljen az önkéntességre, de használja fel a politikai felvilágosítás minden eszközét a hallgatók aktivizálására. Hallgató-

DISZ politikai óra a Pedagógiai Főiskolán

maradás is: az idő és hely megválasztásának nehézségei miatt mind- eddig nem tartottak politikai órát a TTK I. évfolyamán, a Bölcsészkar IV. évfolyam orosz-szakán és a II. éves jogászok egyik csoportjánál.

Leghátul kullog a Pedagógiai Főiskola:

a DISZ itt olyan későn indította meg a szervezést, hogy több cso-

ink értsék meg a politikai órák nagy jelentőségét és segítsék elő ötleteikkel, javaslatokkal, jó felkészüléssel és aktív részvételükkel azok sikerét. Az oktatásmódszertan pedig látogatásával, a vitába való bekapcsolódásával emelje a politikai körök súlyát és tekintélyét. Legyenek ezek a foglalkozások is az új, szocialista értelmiség kikovácsolásának műhelyei, a békeharc frontjának órállásai!

A bölcsészettudományi kar faliújságjáról

A lipcsei per évfordulójára

Az 1933. januárjában uralomra jutott Hitler, a német munkásmozgalom szétzúzásával, a Kommunista Németországi Pártjának megsemmisítésével akarta a fináncok uralmát megszilárdítani. 1933. február 27-én este egész Berlinben elterjedt a hír, hogy a Birodalmi gyűlés épületében tűz ütött ki. A tűz színhelyére odérkező Hitler kijelentette: »Isten keze ez. Most lecsapunk a kommunistákra!«. Még aznap este kormánynyilatkozatot tették közre, mely szerint a Birodalmi gyűlés épületét a kommunisták gyújtották fel. A valóságban a német fasiszta bandavezérek műve volt a Reichstag felgyújtása. Az volt a céljuk, hogy a különböző nemzetiségű — holland, német, bolgár — kommunisták törvényszék elé állításával bebizonyítsák, miszerint a tüzesetet egy nemzetközi kommunistá összeesküvés merénylete az európai »demokratikus« intézmények ellen s ennek ürügyén szétverjék a német munkásmozgalom. A terv azonban összeomlott; a Reichstag-pörben a hitelesítők vereséget szenvedtek. A bolgár kommunisták vezére, a berlini emigrációban élő Dimitrov, akit a fasiszták szintén elfogtak, a lipcsei per folyamán az egész világ dolgozóit előtt leplezte Hitlerék gátlottját. Két évtizede, 1933. szeptember 23-án mondotta első nagy beszédét a bíróság előtt, amelyben a kommunizmus igazságát szegyezte szembe a fasiszta osztálybíróság koholmányával. Mint igazi kommunista, nem védekezett, hanem vádolt. Bolsevik kitartással, találé-

konysággal leplezte le a rendőrség és a spiclik sorából válogatott fasiszta »tanúkat«. A fizikai és erkölcsi kínok a forradalmár akaratát nem tudták megtörni és győztes párharcot vívott a tárgyaláson a tanúként résztvevő Göringgel és Goebbelszel, miközben utat mutatott a megkínzott német munkásságnak, s a fasiszta elleni harcra mozgósította az egész világ dolgozóit. Honnan merítette Dimitrov ezt a hatalmas erőt? Ez az erő a feltörekvő munkásmozgalomnak a mindegyik rchadós és pusztuló burzsoázia fölötti erkölcsi és politikai magasabbrendűségéből, a kommunizmus igazságából származott. Dimitrov harcat az egész világ dolgozóinak rokonszenve és támogatása kísérte. Dimitrov a pert azzal, hogy a politikai jellegét domborította ki, a fasiszta ellen fordította. Beszéde a proletár világforradalom »vönyörű okmánya.

Ma, amikor a nemzetközi reakció erői még szorosabb szövetségre léptek egymással és még nyitabban sorakoznak fel a népek szabadsága ellen, fokozott jelentősége van Dimitrov fasisztaellenes győzelmes küzdelme, a lipcsei per példája felidézésének, amely megmutatta, hogy a dolgozók egységes akaratát a népellenes erők megsejtésével felett.

GAÁL ENDRE
tanársegéd